

DNEŠ

5. 7. 2011

| 8.30–13.00 | semináře ve svých učebnách
| 20.00–21.30 | veřejná diskuze
v předsálí malé scény DKP

Velká scéna DKP

| 15.00 | 18.00 |
Komedián boží, Tyan, Dýšina a Ves Touškov

Malá scéna DKP

| 10.00 | 14.00 | 16.00 |
Hluboko v lese, Tate Iyumni Praha
+ Pohádka o veliké řepě, Malé dvě ZUŠ Jaroměř

Spolkový dům

| 10.00 | 14.00 | 16.00 |
Perníková chaloupka,
Spolek třeboňského loutkového divadla
| 19.00 |
Prezentace seminářů R a T

Med

| 11.00 | 15.00 | 17.00 |
Dračí pohádky, Pimprle Hostovice

Hospoda Festuňk

| 21.30–23.00 |
Hospodin aneb Kdopak by se boha bar,
DNO a Šavodoč

Stan za divadlem

| 21.30–23.00 |
Putín lyžuje, Divadlo Líšeň

ZAJTRA

6. 7. 2011

| 8.30–13.00 | semináře ve svých učebnách
| 20.00–21.30 | veřejná diskuze
v předsálí malé scény DKP

Velká scéna DKP

| 15.00 | 17.00 |
Lapohádky, DNO Hradec Králové
| 20.00 |
Loutkáři sobě - koláž minipředstavení

Malá scéna DKP

| 10.00 | 14.00 | 16.00 |
Ošetřovna na kraji pekla, Arnošta Praha

Spolkový dům

| 10.00 | 14.00 | 16.00 |
O čertovi, Na holou, Hořovice

Med

| 11.00 | 15.00 | 17.00 |
Hrnečku vaři, Jarka Holasová, Provodov

Krypta kostela sv. Josefa

| 21.00 |
Loutkářský bál s vyhlášením výsledků festivalu

**LOUTKÁŘSKÉ
CO. CHRUŠTÍ
ČÍSLO ÚTERÝ 5. 7. 2011**

ZPRAVODAJ

ÚVODNÍK

01.00 – Maminka nás tady nechala, tak nezlobíme, a abychom se nebáli, píšeme si tady úvodník. (A skoro u toho nepijeme.) Vy, co si tohle čtete, jste ti, kteří pravděpodobně v této chvíli, co my tohle píšeme, koukají na to, jak naše maminka vesele zpívá v Modré hvězdě. A dobře tomu tak, protože zpívat umí. Taťka na nás kouká a dolévá si růžového vína. Jsme my to ale spořádaná rodinka, tam dole pod divadlem, v tej naší redakci. Teta se strejdou prej něco nalejvají, asi to trvá dlouho, pak si pořád stěžují, že chodí spát pozdě. To my ne. My po večerníčku.

Kubíček a Petruška
(hodné děti)

str.

2

REDAKCE

Dost bylo labutí – omluva

Stane se (ač by nemělo)... Ve včerejším Zpravodaji (v rubrice Zítřa) bylo omylem uvedeno, že dnes (což bylo včera-zítřa) hraje v MEDu v doplňkovém programu Spojáček představení O zakleté labuti. Není tomu tak a v dnešním Zpravodaji v rubrice Dnes už je správně uvedeno, že dnes diváci uvidí Dračí pohádky souboru Pimprle z Hostivíc. Omlouváme se tímto oběma souborům i čtenářům.

-frk

Festuňk

Když už jsme u oprav a nejasností, pak hospoda, kde se odehraje představení Hospodin aneb Kdopak by se boha Bar, se jmenuje Festuňk (a ne Festung) a kdo do ní netrefí podle včerejšího fotoseriálu (nebo nemá včerejší Zpravodaj), může se ještě znovu informovat v redakci, místních nebo jít večer jinam.

-frk

„Večůrek“ pro pokročilé se zvrhnul v mejdan napříč generacemi. A bylo to skvělé. Hudba hrála, až struny praskaly, zpívalo se, jako kdyby to bylo naposledy... jako na Sklepích... nebo ještě dřív U Kořečků... vid? Vzpomínáš si milá Loutkářská Chrudimi?

Weida

ZA 5 MINUT 12

PRT ve Spolkáči

Prezentace seminářů sice probíhají zítra, ale už dnes můžete v 19 hodin ve Spolkovém domě vidět delší (cca 40 min.) ukázky práce seminářů R a T. Dokonce by se to snad dalo nazvat i mini-představením. Seminaristé počkají na diváky, kteří půjdou z Komedianta božího, a ukázky skončí včas, aby zájemci stihli diskuzi o představeních. Tak neváhejte. PRT (prezentace seminářů R a T) je dobrá volba.

Prezentace seminářů!!!

Proběhne zítra, ve středu 6. 7. od 10.00 v Divadle Karla Pippicha na velké scéně v tomto pořadí:

R – Restaurant, V – Rodiče s dětmi, P – Postavičky (pro náctileté), Z – Znění a zvučení, B – Barvy, T – Tvorba inscenace, A – Animace.

Scénografický seminář S, seminář V a řezbářský seminář Ř budou mít výstavu v přísálí DKP, od hlavního vchodu vpravo, druhý boční vchod (kde sídlil seminář V), ve středu od 15.00 do 16.00.

Pozor! Pozor!! Pozor!!!

Kdo by poslední večer nutně nechtěl bálovat v kryptě, je srdečně zván na dotočnou v Modré hvězdě. Příjemné posezení s hraním a písničkami na závěr 60. LCH. Případně se dá stihnout obojí.

Tak, jen aby jste to věděli.

Za org. štáb Anča ze Svitav, Jirka z Plzně a já se připojuji.

Weida

Anča ze Svitav někde nechala temně bordó šál z Maroka. A protože je to můj člověk, tak vás prosím, kdo o něm ví, nebo ho má, doneste tu zprávu (nebo šál) do redakce. Můj člověk „ho měl velmi rád, byl s ním úzce spjat...“. Vyzývá prasátko medvídku Pů

Koncert skupiny DVA

Koncert skupiny „60“

LETA DEVADEŠÁTÁ

Moderní pojetí tvořivého loutkového divadla se již prosadilo a vedle sebe působily tři silné proudy: dějově silná pohádka, proud zdůrazňující paradox, nonsens, absurditu a konečně divadlo lyricko-poetické. Vedle stálic, jako je svitavské Céčko či pokračující Čmukaři, se prosazuje i nová střední generace Ivany Faitlové, ujímající se Strípku, Olgy Strnadové, Jiřího Fialy nebo ještě mladší Dno v čele s Jirkou Jelínkem. Mezi dětskými a mládežnickými soubory se vůbec výrazněji začínají uplatňovat základní umělecké školy.

Karel Šefrna

Rozený (v září 1939) Moravan z Boskovic s pražsko-mirotickými rodiči, žijící ve Svitavách a pracující co (výborný, jak všichni tvrdí) zubolékař v České Třebové. Loutkář ve školním souboru od svých deseti let.

Kam s ním? Nemyslím po nerudovsku. Kam ho zařadit?

Poprvé hrál na LCH ještě se svitavskou Jitřenkou (později přejmenovanou na Malé divadlo) v roce 1962 a pak ještě 3× – a úspěšně. Pak s Céčkem, založeným po rozpadu Malého divadla roku 1970, v 70. letech 9× (o dvou doplňkových individuálních výstupech s loutkou nemluvě) – a úspěšně. V 80. letech v Céčku režíroval a hrál v dalších osmi ročnících LCH + 1× v inspirativním programu + 1× v doplňkových IVL – a úspěšně. V 90. letech 6× s Céčkem, 1× s režii v Dramatické školičce a 1× v MaKu – a úspěšně. A poté ještě 2× s Céčkem, 4× s Tlupatlapou Dramatické školičky, 1× s Trámem a 1× s jaroměřskou konzervatoří + 1× v doplňkových IVL – opět úspěšně. Celkem 38 účastí v hlavním programu, jedna v inspirativním, tři v doplňkovém a tři hostování, cen rovněž bezkonkurenčně nejvíce.

Poklad baby Mračenice (LCH 1967), Poklad v kapli (1971), Kačátko (1972) a Ostrov splněných přání (1973 a 1974) jsou vrcholy vtipného, veselého a nezávazného období Malého divadla a Céčka 70. let. Léta osmdesátá znamenají postupné zvážnění – při zachování jiskrného humoru – přerostujícího se souboru: Šťastný princ (1980), Zlatovláska (1983) a Moře (1989), ale i zdánlivě „jen“ hravé a veselé inscenace Ruka (1984) či Edward (1987) skrývají v humorném podání i podstatné sdělení.

Když ale Karla někam zařadit musím, pak volím léta devadesátá, kde vidím jeho zatímtní vrchol. Trakař (1991) zpracovávající poezii J. Préverta, je fascinující muzická a muzikální, výtvarná i akční metafora, již překonat nebude snadné. V páté knoflíkové dírcce (1994) a Bláhové pohádky (1995) jsou těžko postižitelnou syntézou divadelní a lidské komunikace, společného bytí herců a diváků. A Bystrouška, liška (1998) je vespolečným pobytím v společné hospůdce, kde běžící čas a stárnutí hlavního hrdiny znamená přijetí sebe sama, smíření, zmoudření...

Téměř totéž pak platí i pro nové tisíciletí: pro cěčkovského Slona (2002) či s „dětmi“ Dramatické školičky alias Tlupatlapy vytvořenou Světlovskou baladu (ta už na LCH 1999), Strom (2001), Pastýřku (2003)

či s Hankou Voříškovou inscenovaný dárek po Jana Mertu Až ovečky přejdou. A mnohé další, pro které tu nezbylo místo.

Šefrna se takřka nikdy neopakoval a vždy se snažil najít pro nalezenou předlohu nové prostředky a počínaje 80. léty hledal i nosná, angažovaná, o něčem podstatném vypovídající témata – byť to základní – lidskost a laskavost – zůstává jako společný jmenovatel. Jeho poetické grotesky s výrazným smyslem pro humor nápovědy, nedořečenosti vždy budoval jako syntetické či totální divadlo, prolínající organicky akci, mluvené a zpívané slovo a výtvarnost loutky.

Jestli amatérskému loutkovému divadlu a s ním i Loutkářské Chrudimi někdo vtiskl nezpochybnitelnou pečeť umění, pak je to Karel Šefrna.

Abych nezapomněl: spoluvytvářel přehlídku také několika lidovými konzervatořemi a sedmi semináři, které tu v letech 1979–2007 vedl.

Jaroslav Ipser, Daniela Weissová a Romana Zemenová

Ne že by byli Jarďa s Dádou tak jednovaječní, natož siamští (ostatně už i na LCH se několikrát objevili samostatně). Ale přeci jen umělecky jsou navzájem neodmyslitelní; bezmála 20 let na to aspiruje i Romana Zemenová.

Jarďa (řečený Motejl) se narodil v prosinci 1949 v Lounech a po vyučení elektromontérem je celoživotním topičem. S loutkami začal v turnovském pionýrském domě.

Daniela (zvaná Dáda) se narodila v srpnu 1961 v Jablonci nad Nisou a ač vyučena učitelkou mateřských škol, dělala už v životě leccos – od knihovnice přes tiskovou mluvčí po realitní makléřku a podnikající ženu v domácnosti. Loutkové divadlo objevila, když Jarďa roku 1976 založil soubor Čmukaři, tehdy při Osvětové besedě v Modřišicích, od roku 1997 v Turnově.

Romana (nazývaná Habaďůra nebo též Hába) se narodila v únoru 1970 v Děčíně, s divadlem začala až po setkání s Čmukaři roku 1989 a počínaje Léčbou neklidem z roku 1992 s nimi hrála v 10 inscenacích hlavního programu LCH a režírovala tu inscenace dvou dalších souborů.

O nezařaditelnosti Čmukařů do některé z dekad LCH by se dalo napsat totéž, co o nezařaditelnosti Karla Šefrny (jen těch jeho 20 prvních let by se muselo odečíst). Jarďa s Dádou zaujali už svým prvním vstupem do hlavního programu LCH roku 1982 – Dračími pohádkami. V tu dobu už měli za sebou 11 a před sebou (zatím) 19 inscenací, z nichž 15 se během 30 let dostalo do hlavního programu LCH, tři pak ještě opakovaně do programu inspirativního. V 80. letech tu hráli 3×, v 90. letech 7× a v letopočtu začínajícím dvojkou ještě 4× (+ 4× v inspirativním programu).

Devadesátá léta jsou čmukařským vrcholem nejen co do kvantity. Maňáskovým Lárkem Íčičokem na LCH 1991 přesně vyhmátli svou parketu suchého (někdy i černého) „anglického“ humoru s prvky absurd-

dity a dotáhli přesnost svého úsporného herectví gagu (ostatně v letošní retrospektivě to může každý posoudit sám). Pokračovali v tom – příznačně dalšími autory anglosaské provenience – hned o rok později Sakiho Léčbou neklidem (se zatím nepřekonaným Sredni Vaštarem Romany Zemenové) a završili roku 1993 svým vrcholným kouskem – metaforicky nápaditým Medvídkem Pů, zpracovávajícím sedm Milneho křehkých paradoxních pohádek výborným vystižením typů jednotlivých zvířat, dokonalou stavbou gagu a syntézou výborného herectví všech tří herců a jejich práce s maňásky, rekvizitami a kostýmními znaky. Dovětkem této hvězdné etapy byla inscenace Dobrá rána (1994). Ve druhé polovině 90. let a v prvním desetiletí nového století se zaměřili výrazněji i na zcela původní tvorbu a několikrát zahráli i repliky inscenací z let osmdesátých. V živé paměti je pak předloňská inscenace Za každým rohem Jeskyňka, v níž excelovala Dáda s Romanou.

Dodejme, že Dáda se na podobě LCH podílela též šesterým lektorováním seminářů (většinou s Jardou), 2× byla v porotě (1990, 2005) a 6× vedla redakci zpravodaje (vč. letoška), Jarda vedl seminář 7×, v redakci byl 4× a Romana 2× pomáhala s vedením seminářů, jeden vedla sama a 3× byla i redaktorkou chrudimského zpravodaje.

Čmukaři obohatili LCH propracováním žánru ostřejší akční grotesky se suchým, lehce ironickým až sarkastickým, někdy černým a mnohdy absurdním humorem. A především vynikajícím osobnostním loutkoherectvím a herectvím groteskního gagu, většinou užívajícím epického odstupu.

Olga Strnadová

Narodila se v září 1963 v Ústí nad Orlicí, vystudovala střední zdravotnickou školu a několik let zdravotní sestrou vskutku byla. Ochotnické divadlo znala od malička díky tatínkovi, ale loutky si našla sama, když v letech 1986–1988 absolvovala loutkářský obor východočeské lidové konzervatoře vedený Janem Dvořákem a Karlem Šefrnou. Od roku 1988 je učitelkou na ZUŠ v Žamberku, k čemuž si v letech 1989–1995 ještě dostudovala katedru výchovné dramatiky DAMU.

Olina nepatří mezi chrlíče inscenací a je natolik nenápadná až tajnosnubná, že působí dojmem, jako by na LCH ani nebyla až tak častým inscenátorem – a přece tu patří mezi nejčastější a nejúspěšnější inscenátory. V letech 1991–2007 přivezla na LCH celkem 12 inscenací (+ 3 doplňkové) a vždy to byly malé perličky – hladivé i vzrušující. Pro všechny upravovala či přímo psala text, režisovala je, byla autorkou scénografie a často i hudby.

Ty nejpodstatnější se tu objevily v 90. letech, kdy tu její soubory hrály prakticky každoročně a přinesly řadu novátorských prvků a postupů, které znamenaly značný posun amatérského loutkového divadla, a to zdaleka ne jen toho hraného dětmi. Vynikající voicebandová adaptace Vančurova Kubuly a Kuby Kubiky pod názvem Za časů ušatých čepic v podání tehdy jedenáctiletých dětí se na LCH 1991 objevily, žel, jen v rámci pouti. Ostrovny a Ve čtyřech (1992), Medvědi, prasátka a ti druzí (1994), Tulák domeček (1995) i Čtyři drobníčky (1998) byly již v hlavním programu a ukázaly, v čem je síla Oliny Strnadové: přesné divadelní citění, metaforické myšlení, důraz na přesnou práci s loutkou a především přirozené osobnostní herectví, vycházející z citlivé výchovné práce s dětmi. Vrcholem pak byl Malý prales (1998) – divadelně barvitý a emocionálně působivý obraz hledání sebe sama i kolektivu, k němuž člověk patří. Poté, co se tato parta děvčat rozešla po vysokých školách, objevily se na LCH inscenace dalších skupin: Kdos dobrý, pomoz mi ji vysvobodit a Pasáček vepřů (1999), Na tom našem dvoře a Jak Franta na čerchmanty vyžrál (2000) a v novém tisíciletí ještě Vojna s Turkem (2005) a 1×3 pohádky (2007).

O. Strnadová usiluje o poetické syntetické divadlo, v němž významnou roli má nejen herec, ale i loutka, její akce i slovo. Předlohou bývají často poetické, lyrizující, nepřiliš dějové prozaické texty nebo volně sřetěžené epické látky, což se projevuje měkkostí, důrazem na náladu či pocit, někdy i nekonfliktností a bezdějovostí. Olga však dokáže vyhmátnout či dotvořit a jevištně zhmotnit dramaticko-divadelní nerv předlohy, a učinit tak dramatickými i texty totálně nedramatické.

V letech 1992–1997 Olga vedla na LCH také dva dětské a jeden rodinný seminář.

To, čím obohatila LCH a stala se zejména v 90. letech jednou z jejích určujících osobností, je rozvíjení divadelní práce s dětmi na principech dramatické výchovy a zároveň rozvíjení dětí divadelní prací (což obojí má ovšem svou platnost i u dospělých) a nápadité objevování a využívání nových možností loutkového divadla, smysl pro ožívování věcí a metaforické vidění.

Ivana Faitlová

Narodila se v únoru 1959 v Českých Budějovicích. Dětství prožila v Ledenicích, ale po absolvování prachatické střední pedagogické školy, kde si poprvé vyzkoušela loutky, prožila celou svou kariéru mateřskoškolskou i amatérskouloutkářskou v Plzni. Tu druhou v tamním Střípku, který v roce 1978, rok před Ivaniným příchodem, založila Dana Jandová.

LCH zažila Ivanu poprvé roku 1981 jako herečku, muzikantku a hned i spolurežiséru inscenace Jak moucha přemohla sedm krejčích a dva obry – a pak ještě 15× v hlavním a 2× v inspirativním programu, roku 1985 i v doplňkových IVL. V letech 2002 a 2004 také pomáhala vést semináře LCH.

Dobou jejího skutečného nástupu i největšího triumfu byla léta devadesátá, z nichž lze vyzdvihnout snad každou z inscenací: baladické O Uladinovi a krásné Omně (1991) či Zlaté kapradí (1992), poutově rozvernou Klobásovou komedii (1993), groteskně poetickou Kérkonošskou pohádku (1994) a znovu snivé a dynamické Cikánské princezny (1995), dojemnou Brum-pohádku (1997) či třeskutě veselého Modrého Mauricia (1998), na něž navázalo ještě magické Havrane z kamene (2000) a humorně lyrický Finist, jasný sokol (2001). Co kus, to jiný scénografický princip a jiný druh loutek – podle potřeb inscenace, často i v zajímavých kombinacích – a vždy s živou autorskou hudbou.

V širém plénu úspěšná, lehkonozce roz dováděná inscenace Kouzelnéj mlejn (2003) byla prvním příznakem poněkud pozměněného kursu v novém století: profesionálně vyvedené loutky, široké plátno složitě strukturované scénografie s mnoha udělátky a fórký, zvětšující se počet herců a v některých případech i délky inscenace. Což platilo pro jinak zajímavé Trináctery hodiny (2005), jimiž se Střípek vrátil na půdu moderní pohádky, zábavný Hotel Beránek (2008) i pro Pohádky o kohoutkovi a slepičce (2010).

Ivana vždycky chtěla se Střípkem dělat dobré divadlo, stojící na důkladně promyšlené dramaturgii a režii a dobrém řemesle hereckém, tedy takové, jaké by mělo dělat (ale zdaleka ne vždy dělá) kamenné profesionální divadlo. Na to má plné právo – zvláště když to dělá dobře. Do českého loutkového divadla přinesla zajímavé dramaturgické objevy ve velké šíři žánrů. Pochvalu zaslouží i její úspěšná snaha o srozumitelné a účinné divadelní předvedení celistvého příběhu. V tom se odrážejí také její znalosti potřeb a zájmů dětí, zejména těch mateřskoškolských.

Její důležitost a přínos pro LCH i celé české loutkářství spočívá v rehabilitaci klasické divadelní pohádky jako živého a moderního umění a také v tom, jak dokázala svými humorně lyrickými i baladickými pohádkami, hranými v nevelkém složení pěti herců a s úspornou scénografií sdělovat silná a aktuální témata.

Luděk Richter

Podrobnosti lze nalézt v publikacích 50 Loutkářských Chrudimí a Loutkářská Chrudim 2001–2011.

Jubilejní retrospektiva

Divadlo v Boudě DK ROH Plzeň: Don Šajn

V létě roku 1989 nikdo ještě netušil, že éra totalitní všekontroly a přikazování má na kahánku a skončí už za čtyři měsíce; a tak v autobuse do Prahy někteří z nás podepisovali Několik vět, a jiní mávali němoherně rukama a posílali s nimi Evu Oplištilovou-Keroušovou dál, aby si nezačali či neublížili. Ale to bylo až na zpáteční cestě.

Předtím se od 7. do 13. července odehrála 38. loutkářská Chrudim: svitavské Céčko s poetickým Mořem prezentující téma zodpovědnosti za potomky a jejich svět, olomoucké Divadlo fkufru s nonsensovými Klepy, zajímavě rozehrávajícími předměty, třeboňský Pekuf s básnivou Písní o lásce a smrti korneta Kryštofa Rilkeho... 15 inscenací, pět seminářů a divadelní pouť se sedmi inscenacemi.

Jedenašedesát let staré Divadlo V Boudě poprvé vstoupilo na půdu LCH a šňůru svého nejúspěšnějšího období pak táhlo až do přelomu tisíciletí (1990–1993, 1996, 1998, 2001). Tou prvou inscenací byl Don Šajn. Loutkoherec plzeňské Alfy Tomáš Dvořák byl v tu dobu znám převážně

jako syn slavného Jana, zasloužilého ředitele hradeckého Draku – a tady prorazil s pěknými loutkami z fragmentů starého piána. (O 22 let později zkusil vyrobit obdobné loutky i režii pro tutéž hru v podání plzeňské Alfy... a dokázal jen známou věc, že nelze dvakrát vstoupit do téže řeky: výsledkem byl jen formalistický naschvál.)

Ve spojení s „boudáckým“ marionetářským mistrovstvím dýchla z Dona Šajna nostalgie nenapodobované, ale působivě evokované tradice. Insce-nace ukázněná, marionetářsky neukecaná, ale taky nepopisná, nestatická – až se těžko věří, že mohlo jít o výsledek kolektivní režie.

Cenná byla právě jako ukázka toho, že i hotové texty, nadto staříčké hry tzv. lidových loutkářů lze inscenovat tvořivě a hrát dobře, zajímavě, moderně. Že nemusí jít ani o muzeální nudu, ani o přihlouplé parodie, které si dělají legraci z něčeho, na co samy nemají.

Luděk Richter

(Pozn. red.: Představení jsme mohli vidět v neděli 4. 7. v Divadle Karla Pippicha, retrospektivu uvádíme s omluvou až dnes.)

Z představení Krvavé koleno (Tate Iyumni)

Po představení Krvavé koleno...

TYAN,
Plzeň

Komediant boží

Tyan je alternativní divadlo pracující v opuštěném nádraží Plzeň – Jižní předměstí. Dřívější inscenace Tyanu byly ovlivněny fyzickým divadlem a divadelními experimenty. Úspěšné inscenace souboru: Pustina, Antigona: Ozjezd!

Soubor Tyan se účastnil řady festivalů v Čechách i v cizině. Loutkářských exkurzů se dopouštěl i dříve, pod vlivem životních zkušeností Petra Brůčka... Premiéra myšlenky tohoto představení se odehrála v rámci festivalu Peace-land na „radarové“ kóťe v Brdech.

DKP
Úterý 5. 7. v 15 a v 18 hodin

TATE IYUMNI,
Praha

Hluboko v lese

Tate Iyumni (čteno tate jumni) je kmen mládeže a dospělých, kmen proto, že se zabýváme severoamerickými Indiány, táboříme v týpí apod. Kmen je součástí skupiny Čtrnáctka z Prahy 1, ta patří pod dětskou organizaci KONDOR. Vedle jiných činností hrajeme od roku 1999 i loutkové divadlo. Od roku 2005 se pravidelně zúčastňujeme přehlídky Pražský Tajtrlík, odkud některé naše inscenace postoupily na Loutkářskou Chrudim (Dva havrani, Černá kukla, Krvavé koleno, Vlňa).

MS DKP
Úterý 5. 7. v 10 a ve 14 hodin

MALÉ DVĚ,
ZUŠ F. A. Šporka Jaroměř

Pohádka o veliké řepě

Soubor Malé dvě vzniknul v loňském září inscenováním pohádky Boženy Němcové „Bez konce“. Pohádka O veliké řepě je druhým pokusem zatím nejmladšího loutkářského souboru ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř.

Veršovanou pohádku Františka Hrubína si vybraly ze Špalíčku a naložená červená řepa jim chutná.

„Bábo, ber si víc!

Vím, že jeden bez druhého
nedokáže nic!“

MS DKP
Úterý 5. 7. v 10 a ve 14 hodin

SPOLEK TŘEBOŇSKÉHO
LOUTKOVÉHO DIVADLA,
Třeboň

Perníková chaloupka

Soubor byl založen v roce 1924 jako součást Sokola, po válce získal stálou scénu v klášterním refektáři a vystřídal řadu zřizovatelů. V 70. a 80. letech hrál převážně dětská představení, od roku 2005 je samostatným subjektem. V roce 2009 přišel o stálou scénu a od té doby zkouší v soukromém objektu. S vedením města vede sáhodlouhá jednání o umístění nové stálé scény. Většinu představení realizuje v plenéru a na zájezdech. Hraje převážně marionetami.

Hra Perníková chaloupka byla původně vytvořena pro stálou kukátkovou scénu. Hrála se marionetami na dlouhých nitích s rozdělenou interpretací. Po ztrátě zázemí stálého divadla byla upravena pro venkovní představení během léta v parku. Ve změněné podobě bez nerozdělené interpretace a bez kukátka na nové štaflové scéně byla poprvé uvedena 1. 5. 2010 na festivalu animovaného filmu Anifilm.

Po doporučení poroty na Skupových Strakonických scénaristka upravuje některé výstupy ježibaby a celkově sjednocujeme scénografii. Původně byla používána pozadí z jiné hry.

Spolkový dům
Úterý 5. 7. v 10 a v 16 hodin

DIVADELNÍ SPOLEK PIMPRLE,
Hostivice

Dračí pohádky

Soubor byl založen 1962. Inscenaci Dračí pohádky podle předlohy Milady Mašátové je dílem především Olgy Kodymové, která také spolu s Eliškou Kodymovou hraje. Scénografii a loutky obstarala Milena Trnková.

MED
Úterý 5. 7. v 11, 15 a 17 hodin

DIVADLO DNO A ŠAVGOČ,
Hradec Králové

Hospodin aneb Kdopak by se boha bar

V koutku vaší hospody. Z kousků vaší hospody. Zahrajeme vám ty úplně nejstarší příběhy na světě. Proroci, konce světa, hříšníci, svěci, zázraky. Představení se hraje nejlépe na baru nebo kdekoli jinde, kde mají puřlity uši k naslouchání.

Hospoda Festuňk
Úterý 5. 7. ve 21.30 a ve 23 hodin

DIVADLO LIŠEŇ,
Lišeň

Putin lyžuje

Jevištňní reportáž na motivy knihy Anny Politkovské zavražděné v roce 2006.

Jevištňní reportáž zpracovává téma nástupu Putina k moci a směřování Ruska k totalitě. Nejsilnější inspirací je kniha zavražděné ruské novinářky Anny Politkovské Ruský deník, dalšími zdroji jsou webové stránky pozůstalých po teroristických útocích. Inscenace se hraje ve vojenském stanu, nejvýraznějším jevištňním prvkem je velký psací stůl, sloužící jako dějiště pro „výjevy z Ruska“. Stejně jako kniha Anny Politkovské také inscenace spojuje formou montáže příběhy, politické souvislosti i prosté lidské osudy.

Inscenaci předcházelo několikaleté období příprav počínající okamžikem (v roce 2006), kdy jsem se dozvěděla o osudu Anny Politkovské a za výlohou knihkupectví spatřila knihu Ruský deník. Začala jsem knihu číst a vybavovaly se mi obrazy, z nichž se konkretizovala představa scény soustředěné kolem rozpadajícího se stolu, z jehož zásuvek vyjíždějí „výjevy z Ruska“. Od chvíle, kdy jsem se pro Ruský deník rozhodla, začaly se dít věci, které přesahovaly oblast divadla. Nacházela jsem lidi a společenství otevírající mi další obzor – sdružení Berkat a Petru Procházkovou, čečenského tanečníka Alichana (ze souboru Maršo – vystoupil i v rámci festivalu – 2006), paní Galinu z Kalmické republiky, která na několika festivalech vařila nevidané dobroty, Suhroba z Afghánistánu. Začali jsme s sebou vozit krabici s vyšíváním šátky a halenami na prodej ušitými dívkami a ženami z chudých Afghánských vesnic (projekt, který vymyslela Petra Procházková) a také se těmito pestrobarevnými věcmi ozdobujeme.

Koupili jsme celkem prostorný vojenský stan a v něm hru hrajeme. Hra měla opět několik verzí. Během zimy jsme intenzivně zkoušeli v promrzlém sále na Ondrajdě, avšak toto období ukončil Ludkům několikátý denní zápal plic. První veřejné představení se odehrálo začátkem května 2010 v Lužánkách.

Pavla Dombrovská

Stan za divadlem
Úterý 5. 7. ve 21.30 a ve 23 hodin

Malá indiánská pohádka

Malá indiánská pohádka v podání jaroměřského loutkového divadla Maminy Jaroměř je sice rozsahem i formou drobničkou, přitom však komplexním a fungujícím představením. Jeho hlavní devizou je originální scénář a pracování s žánrem mýtu.

Uměle vytvořený indiánský mýtus z pera Jany Dvořáčkové o tom, jak obloha ke slunci a měsíci přišla (tím, že do nebe po vysokém žebříku vystoupala indiánská princezna a její bílý muž), působí ve své prostotě i nápaditosti jako opravdový indiánský mýtus. Že se nemůže jednat o pravý indiánský mýtus, prozradí až zásah bílého muže do děje. Tato stopa „umělosti“ mýtu funguje jako drobný intertextový vtíp, který však nijak neoslabuje to skutečně mýtické v ději i v použitých prostředcích inscenace. Už samotná zvolená forma vyprávěného divadla je pro zpracování mýtů adekvátní (mythos = vyprávím), zdůraznění základního principu mýtu (stále se opakující vyprávění základních příběhů) v závěrečném kruhovém návratu na začátek je rovněž na místě, navíc divadelně povýšené onou miniaturní indiánskou rodinkou. Klidně by se k nim mohla přidat další, zase o něco menší rodinka a vyprávěčka by stále tišeji, až do fade-outu a postupně tmy, opakovala onen výchozí text. Loutkové divadlo, všudypřítomný nadhled i mýtus by se spojily v jedno...

Pro již zmíněnou formu „vyprávěného divadla“ jsou samozřejmě zásadní i herecké kvality vyprávěče. Jana Dvořáčková nenechává ani vteřinu prostor pro jakékoliv pochybnosti a suverénně si získává pozornost publika. Možná by si více prostoru zasloužila její partnerka, jejíž projev je přeci jen nesmělejší, a dvojice tak působí poněkud nevyrovnaně.

Vyprávění, na kterém je inscenace (opodstatněně) postavena, by však přeci jenom mělo častěji ustoupit divadelní akci. Kácení stromů, vysouvaní nebeského žebříku i lezení novomanželů

do nebe si o to přímo říká. Chvilke akce v toku vyprávěčova hlasu by v závěru inscenace příjemně narušila až monotónně poklidný (mystický) temporytmus představení. Pro více divadelní akce i hru s loutkami (např. šaman) by nejspíše byl vhodnější o něco větší rozměr divadélka. Hora na pozadí vyznívá spíše jako modrá obloha. Závěrečné vstoupení na nebe obou manželů (a jejich proměna ve slunce a měsíc) by si rovněž zasloužilo nějaké funkčnější a zajímavější řešení, při kterém by se nemusely loutky z konce žebříku odložit... na podlahu. Tím veškerá katarze spadne... na podlahu. A to je na samý závěr tak kvalitního představení skutečně škoda.

Vítek Peřina

Kdo zachrání princeznu

Rodinné divadlo manželů Polehňových a jejich dvou dcer bylo zřejmě pro většinu diváků velkým potěšením. Nejde totiž o nezávaznou hru, jež by byla přenesena z obývacího pokoje na jeviště a získala si diváky pouhou roztomilostí dvou „malých andílků“. Jde o drobnou inscenaci, která má zřetelný tvar a opírá se o kvalitní autorský text. Ten je vzdálen všem svévolně poskládaným „popleteným pohádkám“, je chytré a dovedně sestaven ze známých pohádkových motivů a tvoří novy svébytný a velmi vtípný příběh, v němž zaznívá téma královské cti či chytrosti, která draka úspěšně dovede k vysvobození ze zakletí. Příběh je vyprávěn velmi úsporně a s humorem, pod laskavým nenápadným vedením otce rodiny, Jiřího Polehni. V naplnění jednotlivých situací příběhu najdeme drobné rezervy, pro děti je asi zatím náročné přesvědčivě uhrát moment cizectví, kdy jsou přemlouvány, aby se vrátily do hry a dodělaly šťastný konec, nebo zvládnout několikrát opakované královo hlášení tak, aby nebylo pouhým „papouškováním“, ale skutečným hlášením z věží hradu. Stejně tak by stálo za to zapracovat ještě na animaci vtípně koncipované loutky draka. Loutky jsou ostatně další kvalitou inscenace, spolu s jednoduchou a výtvarně čistou scénou stolního divadla (vše z dílny Jiřího

Polehni) výborně slouží rodinnému formátu autorského pohádkového příběhu.

Jakub Hulák

Oceňuji, že Polehňovi si dokázali udělat inteligentní (a divadelně fungující) legraci ze žánru pohádky a ze všech klíšé s ním spojených a přitom tento žánr zároveň nesmírně ctili a adekvátně naplnili. Oceňuji též originální využití narativních postupů, které byly dosud spojovány pouze s filmy klasika japonské kinematografie, Jasudžira Ozua. V jeho filmech se totiž o podstatné vždy dělo mimo záběr kamery. Téměř 50 let po své smrti našel Ozu své (divadelní) následovníky v rodině Polehňových.

Vítek Peřina

Scházel mi, v kontextu vašich vtípků, plechový zvuk rozžvekaného brnění a festovný polibek, či jiná kunstovná podoba klíčového okamžiku vaší inscenace.

Je poučné uvědomit si, proč váš text hudbu nepotřebuje a „Labyrint“ s velkým a podstatným podílem hudby, své cesty nedošel.

Vrátá Šrámek

Labyrint podle Jana

Hledání vlastní cesty životem, bloudění ve složitostech světa.

Stále aktuální téma, pro které je Komenského Labyrint světa a ráj srdce obrovským prostorem. Také prostředky, které si soubor zvolil, jsou adekvátní: pohybové divadlo, hudba, stínové divadlo.

(pokračování str. 8)

Malá indiánská pohádka

Kdo zachrání princeznu

Expozicí hudbou a hereckou akcí jsme vtaženi do tématu po hledání smyslu. Poutníkovi, Jakubu Maksymovovi, který se na svou pouť vydává, začíná cestu komplikovat Mámení (Edita Valášková) a Vševěd Všudybud (Petr Hrudka). Nabízejí mu své služby. Objevuje se také postava Smrti (Kateřina Prášilová). K tomu používají pohybové znaky. Vstupujeme do labyrintu světa, do stínohry. Kruhové plátno stínohry je opatřeno grafikou, ilustrací z původního vydání Komenského Labyrintu. Poutník, herec, se ocitá v labyrintu, za plátnem stínohry, které rotuje kolem vertikální osy. Rozehrává se putování Poutníka. Replikami, citacemi z Komenského Labyrintu, živou hudbou, stylizovanými pohyby postav Všudybuda, Mámení a Smrti, stínovým divadlem. To vše slibuje divadelní zážitek. Bohužel nedramatičnost Komenského jazyka přispívá k monotónnosti putování, nedůslednost v pohybové stylizaci stírá charakter postavy. Ve stínovém divadle nedochází ke gradaci situací, spíše k jejich ilustraci, nepřesnost animace ubírá na dramatičnosti.

Lineární příběh předlohy není bohužel důsledně převeden do dramatického tvaru. Nezažíváme příběh, ale pouze jej sledujeme. Vzniká tak spíše divadlo poezie v obrazech.

Oceňuji odvalu souboru a Jarky Holasové vstoupit do tohoto existenciálního tématu. Oceňuji obrovskou a poctivou práci všech.

Představení vzniklo, jak osvětlila Jarka Holasová na diskuzi, právě jako divadlo v obrazech s texty J. A. Komenského. Cestu k divadlu s emocí a katarzí má Labyrint podle Jana otevřenou, ale zajisté nesnadnou.

Tomáš Volkmer

Primárním úkolem interpretace textu je sdělení jeho významů, výklad smyslu slov, vět i větších celků. Úkol je to zajisté nesnadný, jde-li o text tak náročný, jako je Labyrint světa a ráj srdce. Stejně jako text, tak i pohyb na jevišti by měl být v každém okamžiku naplněn konkrétním významem a emocí. Ani jedno se ale v jaroměř-

ském představení zatím úplně nedaří. Přednes textu postrádajícího přesné významy balancuje na hraně deklamace, expresivní pohyb postav na scéně trpí obecností a stává se banálním ornamentem. Celá inscenace nakonec vyvolává otázku po smyslu a významu: Proč právě my, tady a teď, předstupujeme před diváky právě s tímto textem?

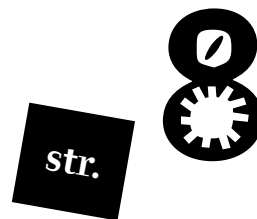
Jakub Hulák

zvuk v kontextu viděného – Zvuk dobového nástroje a jeho hudební jazyk hraje (určuje) charakter viděného. J. A. Komenský „za stolem píše tóny“ svého díla (autor a vykonavatel hudební složky V. Kovář). Jeho mluvený projev, ač v jazyce původním, plyne přirozeně, je veden touhou po obsahu – významu. Mluvený projev Poutníka a ostatních postav Komenského díla, v jazyce původním, ač veden touhou po sdělení, zahltil se velmi brzy emocí, která nedovolovala slyšet, pocítit, prožít a pochopit obsah – význam. Myslím, že již proměna hlasu staršího bloudícího (hudebník – Komenský – V. Kovář) do mladého bloudícího (J. Maksymov) a její návraty, je dostačující pro větší část boje s poněkud lineárním průběhem „Labyrintu“, než se může zdát.

Komplikovaná podoba jazyka a způsob instalování informací dovedly i hudbu, která držela z počátku svou vlastní formu i formu inscenace ke stejné ilustraci, která se „zabydlela“ v deklamaci textu, pohybu herců a stínohře. Příkladem je uvedení tématu lidí (dobová melodie), které prochází charakterovou proměnou až k disonantní a rozpadající se podobě. Na toto téma je posléze zcela rezignováno, což vrcholil ilustrací vojska, nikoli charakteru války, společně se šamanským bubnem Smrti.

Bylo cílem vědět, že Labyrint kdysi dávno vznikl, nebo jste chtěli, abychom s Labyrintem bloudili, hledali vše, o čem Komenského Labyrint je, pocítili? Potřebuji říci, že vám za váš vklad do tohoto „viděného“ děkuji.

Vrátka Šrámek

O červené Karkulce

Představení začíná tím, že jeden klaun má potíže roztáhnout oponu. Pak následuje klauniáda přímo klasická, jak se dva klauni nemohou potkat a míjí se na jevišti. Za aktivizace dětí se nakonec srazí. Jirka a Petr jsou klauny. Dále tvrdí, že neví co budou hrát. Objeví se klaunka, která prý ví, ale herci počítají s tím, že to řeknou malí diváci, kteří přišli na Červenou Karkulku.

Tady bych viděla první zádrhel – jak to, že klauni nevědí, co budou hrát, když tam pak mají perfektně připravené loutky? Přímou detailně provedené? Klaunku ani nestihnou vnímat jako klaunku, žádný vztah mezi ní a klauny ani nenastane a už je schovaná za precizní loutkou Karkulky. Karkulka je pěkně „uhozená“, protože neví, jak se jmenuje, kam jde, co nese v košíčku. To je velmi vtipné a odpovídá tomu, jak by klaunka mohla hrát Karkulku. Jenže – klaunka už není klaunkou, je důslednou loutkoherečkou. Přestože stojí uprostřed scény. Hra klaunů, kteří chtějí sobě vlastním způsobem odehrát pro děti pohádku, postupně mizí. Nevzniká. Chybí tu motivy a vztahy, ze kterých by vyrostl způsob, jakým klauni pohádku odehrávají. Nejde přece o tu pohádku, jde právě o ten způsob. To je to, co je zábavné, co aktivizuje děti, co dělá z klaunů klauny.

Je otázkou, co považujeme za klaunský způsob aktivizace. Je to „udělejte děti les“, nebo zazpíváme si „pec nám spadla“? Ta samozřejmost, s jakým se tu hra rozehrává, je spíš taková přímočará manipulace. Milé by bylo, kdyby děti díky své kompetentnosti a znalosti pohádky

Labyrint podle Jana

O červené Karkulce

dopomohly klaunům celou pohádku zahrát. Ale to by klauni s tím museli mít potíže. Ne jen tak řečené, ale skutečně zahrané! Prožité! Pak aktivace vyrůstá z vnitřní potřeby diváků. Jenže ti dva klauni jsou jakoby moc chytří. Jeden vysvětluje druhému, jak to má být, a děti spíše používají přímou výzvu pro doplnění.

Sympatická a funkční hra je např. co bude mít Karkulka v košíčku. Pak by ale měli klauni dodržet, co všechno tam Karkulka nese. Případně dát větší koš, nebo vůbec nějak motiv zakončit.

Dalším důležitým místem je otázka, jak to bude s vlkem. Automaticky si jeden klaun vezme loutku vlka a samozřejmě začne hrát. Pak dojde k sežráním a druhý se začne bát. Jenže – ouha, vše je hráno jaksi samozřejmě. Kdyby k expozici vlka došlo už dříve a vycházela ze vztahu mezi klauny... třeba kdo bude hrát vlka. A ten, který se bojí, by slíbil, že tentokrát se určitě bát nebude, ale strach ho „převálcuje“ – něco se stane. Zkrátka – věřili bychom klaunům, že chtějí tu pohádku zahrát. Ale takhle to zůstává jen na jakési zámince pro aktivizaci dětí. A bez vznikající hry, motivů a vztahů jsou místa, kdy máme pocit, že je to spíš estráda. Taková samoúčelná aktivizace pro aktivizaci, manipulace.

Ale i tak můžeme ocenit, že klauni nepřehrávají, spíše zůstávají civilními osobami, a evidentně mají z aktivizace diváků radost. A pokud by se podařilo to trochu „proškrtat“ a povedené momenty hravosti více rozehrát, soustředit se na důležité momenty pohádky a vytvořit opravdové vztahy mezi klauny na jevišti, tak to bude moc prima zábava.

Mirka Vydrová

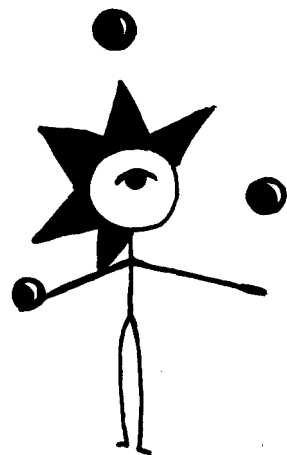
Estetická stylizace výtvarné stránky toho, co jsme viděli pod názvem O červené Karkulce, tedy kostýmy, scéna, loutky působí jednotně. Nicméně pokud věci neslouží vkusnému a chytrému divadlu, ale spíše zábavně estrádě, stávají se podobně estrádní.

Tomáš Volkmer

Přestože (a to je sympatické) herci při své komunikaci s publikem „nemřou“, nepitvoří se, svou manipulací s dětskými diváky klesli na úroveň televizní zábavy nižší cenové skupiny. Vrcholným „faulem“ byl okamžik, kdy byla holčička pozvána na jeviště, musela říct „já jsem herečka“

a poté byla jedním z klaunů „ukloněna“. Možná se dnešní představení v tomto směru rozjelo víc, než bývá zvykem – pod vlivem velkého prostoru a velké příležitosti. V současné době je vůbec těžké občas nepadnout pod hranici vkusu – při tom všem, co se na nás i na děti z nejrůznějších médií valí. Přeju souboru z Kroměříže i nám všem, abychom těmto tlakům odolávali, jak to jen bude možné.

Jakub Hulák

CO SA MYSLE PUBLIKUM

Malá indiánská pohádka

– Zaujalo mě, jak se herci mezi sebou bavili.

– Působilo to důst indiánsky. Šaman byl vhodně chlupatý.

– Indiáni se mi zdáli propracovaní co se týče loutek a scény, ale styl byl takový suchý, oproti Polehňovým.

– Líbilo se mi to, ty loutky na obzoru byly vtipné.

– Dobrá hudba, vhodně zvolená.

– Moc mě mrzelo, když se podruhé políbili, že se zase neproměnil v draka. To se mohlo ještě třikrát, čtyřikrát protočit.

– Bylo to roztomilé.

Labyrint podle Jana

– Pěkný, působivý.

– Musím to ještě nechat uležet. Líbily se mi ty části ve stínovém divadle.

– Takový těžký, zadumaný. Trošku jednotvárný.

Kdo zachrání princeznu

– Zajímavé spojení rodiny...

– Family Polehňovic předvedla zajímavý výstup a... bude hlášení!

– Ta malá holčička neměla chybu. Humorně dotáhlé. Já jsem na tuhle komiku...

str.

– Malý divák: Moc jsem jim nerozuměl. Nebylo to úplně česky. Ale bylo pěkný to prase a smrt.

– Maminka: Pro děti to nebylo, ale jinak zajímavé.

– Takové intelektuální. Oni mají v tomhle věku potřebu řešit ta velká témata, a to je dobře.

– Divák: V tom činoherním plánu? Víc se mi líbily holky. To já ale tak mám skoro vřdyčky.

– Malá divačka: No, z Kuby už je ale chlap, že jo?

– Nepochopila jsem. Moc složité sdělení skrze složitý text.

– Brutus.

– Já nevím. Spala jsem.

– Přemlouvala jsme se, abych neusnula. Holka (Mámení) krásně mluvila, ten kluk (Všudybud) mě rozčiloval.

– Telefonující divák mi zkazil katarzi.

– Stínohra neunesla tu předlohu.

– Nestíhala jsem text, chtělo se mi z toho spát. (Kolegyně dodává: Před náma jich spalo několik v řadě.)

– Bylo to strašně náročný a dlouhý. Nebo nepoutavý, vydržela bych v divadle dýl, ale ne u tohohle.

– Krásný spinet, dostala jsem chuť zajít si na spinetový koncert.

– Mně se líbilo to „uááá“. I když pak už toho bylo moc.

Karkulka

– No hráli to tři čtvrtě hodiny a z toho pohádku tak 10 minut.

– Takhle se to dělalo před 40 lety, ne?

– Veselý, pěkný, bavili jsme se.

– Já s tím mám problém. Přece děti se dají zapojit do představení, aniž by herci ze sebe dělali pitomce.

– Nejdřív mě bavili, ale pak už to bylo dlouhý.

– Děti si to užily.

...s Jiřím Kadeřávkem z Chrudimské besedy

Jste chrudimák?

V Chrudimi jsem se narodil, ale jako dospělý tady bydlím až od roku 2001.

Pamatujete si Loutkářskou Chrudim jako dítě?

Pamatuju si, že jsem jako dítě do divadla chodil, ale co to bylo, to si už fakt nepamatuju. Ani kdy to bylo, ale už jsem chodil do školy.

Hrál jste někdy loutkové divadlo,

To jako... že abych opravdu já... no, tak třeba letos mi může být Štumpí (Ahoj Chrudim) vděčnej, protože ten námět jsem vymyslel já. Bylo tady v únoru velký setkání lidí ze Státní správy. Měli takový společenský večer a mně přišlo vhodný v roce 60. LCH, aby se s těma loutkama něco objevilo. Libor pořád nevěděl co, tak jsem mu to vymyslel. Teda to, že je to tady, je dílem náhody, ale jinak s tím slaví úspěchy. Ale abych já hrál něco s loutkama, tak to né.

Jak jste se dostal k loutkárně?

No v roce 1991 jsem tady nastoupil jako pověřený vedením kultury a v únoru jsem byl jmenovaný.

No a pak, to byl 43. ročník LCH v roce 1992, jsem šel do organizačního štábu, a možná proto, že jsem to ještě neměl tak na hrbu, tak pro mě byl nejsilnější. Pro mě to fakt bylo zjevení, když sem nakráčeli loutkáři. To bylo od 2. do 6. července, ta přehlídka. Úplně jinej svět. Takovej svobodnej, veselej, bezprostřední. Když jsem viděl, jak se umí bavit. Nezapomenu na naše první setkání a zpívání za divadlem s paní Annou ze svitavského „C“. Na ten rok fakt vzpomínám nejvíc. Znovu říkám, pro mě to byl jinej svět a já se ho pak snažil obohatit... třeba těmi představeními zahraničních souborů. Například ti Poláci se Smrtkou.

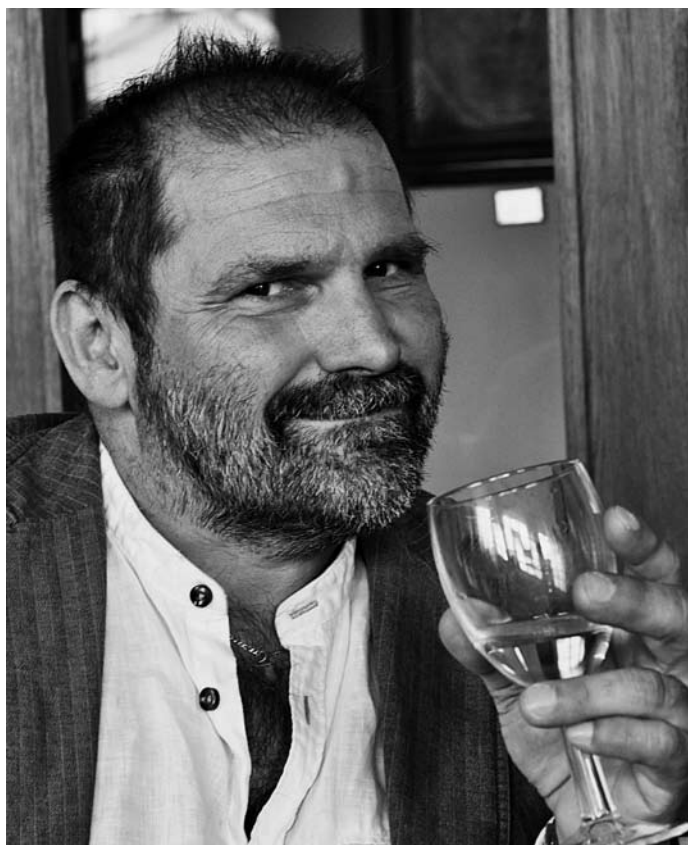
Jojo, na ty si vzpomínám. To bylo úžasný.

No, dodneška mi Standa Doubrava (Naivní divadlo Liberec) závidí, že jsem je sem dostal.

Pak už to bylo jinak. Bylo to trochu hledání co a jak. Ne všem se všechno líbilo. Ale to je vždycky, když se něco mění. Takovej je život.

No, tak to jste mi zrovna odpověděl na mou další otázku. Takže další. Z toho, jak o loutkárně mluvíte, je vidět, že ji máte rád, i přes tu práci... že vás to baví a tak...

No, to je jasný. Jo, že se vrátím k těm zahraničním souborům. Když Artama řekla, že by tady ráda měla zahraniční hosty, ale že na to nemá, tak já jsem řekl, že to můžeme udělat my. Že to zaplatíme z našich peněz. Ale když to platíme, tak taky vybíráme. Já jsem třeba jel do Vídně a pak do Francie, abych se tam podíval na Šípkovou Růženku a dohodl se s herečkou. Já vím, že se to v Praze moc nelíbilo. Že si mysleli, co nám bude takovej nedouk říkat, které divadlo je dobré. Ale já si myslím, že jsem sem snad nic špatnýho nedovezl.

Tak to určitě ne. Všechno, co jsem viděla, mě nadchlo. Můj poslední silný zážitek byl maďarský Láslo Vitéz. Škoda, že tu letos nic není.

No, to už jsem nezařizoval já, přestože to Beseda platí. Nevím, jak se to domlouvalo. Ale je to divný, takhle před začátkem festivalu odříct představení.

A vadí vám něco? Změnil byste něco?

Tak já už jsem změnil. Ne všechno vydrželo a něco se třeba zvrtilo, ale něco dobrýho snad zůstalo.

Je fakt, že už je to hodně jiný. Za Richtera bylo jasný, odkud a kam to směřuje, to byla koncepce. Iveta Dřízhalová byla mladá a učila se za pochodu, ale snažila se. Třeba přijela na dva dny ještě před LCH k nám a všechno jsme probírali a připravovali. Drábek... no ten. No prostě nebylo to vždycky lehký. Teď teda taky ne. Já nemám rád, když se něco jinýho říká a něco jinýho dělá. A už vůbec nemám rád, když se nedodrží, co se domluví. No, ale Loutkárna musí běžet. A když má člověk něco rád, tak to dlouho dělá, i když není všechno, jak by si představoval. Ale znovu říkám, nemám rád, když se nejedná upřímně. Tím spíš, že nemáme jenom Loutkárnou. Teď se má třeba dělat ten Mydlář, v září to má být hotový a ještě se ani nehráblo. Takže mě je už jasný, že nebudu mít žádnou dovolenou. No.

Kdybyste si mohl cokoliv přát (ve vztahu k Loutkárně), co by to bylo?

Já bych si přál, aby ji loutkáři brali jako takovou velkou společnou dílnu, kde spolu můžeme strávit čas a každý se něco naučit. Doba je fakt jiná. Když jsme začali před lety řešit, že se musí platit ubytování, tak jsem si říkal, jak to ti mladí utáhnou. No a hele, dneska si objednávají ubytování ne na intru, ale v penziónech. No, to tak je. Je vidět, že společnost se vyvíjí... ale vidím, že sem pořád jezdí rádi. Učí se, baví...

Co přejete LCH k šedesátinám?

Ať nesklání hlavu. Vždycky budou takový blázni, co budou dělat divadlo, a vždycky budou takový blázni, co jim v tom budou pomáhat.

10

str.

DISKUZE

Prvním diskutovaným představením byla Malá indiánská pohádka souboru Mamininy z Jaromče. Plénum nebylo v případě této inscenace příliš sdílné, nejspíš mělo pocit, že porota řekla vše důležité. Byla zejména pochválena inscenace jako fungující celek založený na kvalitním scénáři, autorské variaci na téma indiánských mýtů. Porota též ocenila, že mytický charakter vyprávění byl dodržen důsledně až do chytré závěrečné pointy. Zvláštní pochvalu si též zasloužilo suverénní vystupování Jany Dvořáčkové. Některým bylo líto, že její herecká kolegyně byla poněkud upozaděna. Oceněna byla též výprava, loutky divákům připadaly sice jednoduché, ale velmi dobře využitě – nakonec prý hrály lépe než lecjaké sofistikované marionety. Krátká debata se rozpoutala nad otázkou „ambicí“ inscenace. Někomu trochu vadilo, že soubor neměl ambici udělat „něco víc“, „něco většího“, jiným naopak připadala zvolená forma dokonale odpovídající atmosféře indiánských mýtů s jejich „měkkými“ katarzemi. Jen ty zcizovávky ne zcela zapadaly do zbytku inscenace.

I v případě druhého představení, hříčky Kdo zachrání princeznu od rodiny Polehňových, byly reakce vesměs pochvalného charakteru. Někoho prý zprvu vyděsily loutky, ni méně text a herectví tohoto rodinného divadla si nakonec získaly i jeho. Také porota ocenila text pohádky, jeho humor, ale i propracovanost, scénář na rozdíl od řady „pohádek naruby“ nebyl pouhým samoučelným sledem bouraných pohádkových kliše, ale byl logicky a funkčně vystaven a vposled i nesl jisté pohádkové ponaučení. Jakub Hulák také zmínil téma rodinného divadla (související konečkonců i s předchozí inscenací). Z tradice rodinného divadla se však podařilo zachovat

to dobré a zároveň ji překročit a vytvořit celek, který obstojí i na divadelním jevišti. Řada lidí opakovala, že se jim líbily loutky, odpovídající celkovému ladění inscenace. Jen Vráta Šrámek si postesknul, že rozmačkávané brnění nevydalo dostatečně plechový zvuk. Prý byla použita plechovka od piva, ale jak se zdá, ty dnešní už nedokážou udělat žádný randál.

Mnohem delší diskuzní čas si vyžádaly zbývající dvě inscenace, Labyrint podle Jana souboru Labyrint z Jaromče a O červené Karkulce Říše loutek z Kroměříže. U Labyrintu se probíralo zejména téma a pro něj zvolená forma. O čem se hrálo? Je aktuální text předlohy? A je aktuální tato inscenace? Někteří se domnívali, že nebyly z předlohy „vypíchnuty“ nevhodnější momenty, jiným spíše vadila nekonkrétnost a akademická obecnost stěžování si na zkaženost světa. Porota si kladla otázku, zda soubor pouze referuje o Komenského díle, nebo zda chce, aby si jej divák prožil. S tím souvisí také otázka – která zůstala (bohužel?) nezodpovězena –, zda soubor skutečně věří světonázoru, který Komenského dílo a tato inscenace předkládají. Částečnou odpověď snad bylo, když Jarka Holasová řekla pár slov ke genezi inscenace. Vznikla prý pro Kuks, byla zamýšlena spíše jako divadlo poezie, aby si herci zkusili pracovat s náročným textem a po významu jej sdělovat.

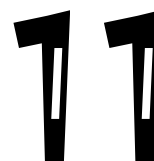
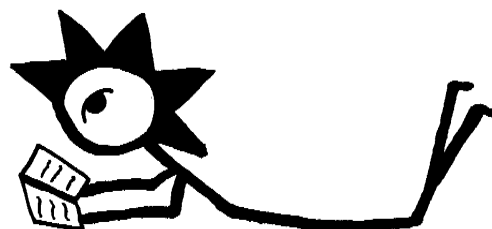
Co se zvolené formy týče, prohlásil Tomáš Volkmer, že si soubor nakladl řadu překážek (jako by již sám o sobě nestačil text ve staré češtině, jež už sama o sobě byla podle mnohých diváků náročná na soustředění). Stínohra vyžaduje velkou přesnost a stejně jako aspekty pohybového divadla byla poněkud nedotažená. Vráta Šrámek dlouze hovořil o hudbě, která chvílemi vlastním jazykem sdělovala emoci a doplňovala slovo či obraz, v jiných situacích pak ale zbytečně ilustrovala. Stejně tomu tak bylo i s ostatními složkami a v množství složitostí se ztrácely

významy. Inscenaci by také pomohlo zbavit se monotónního tempa, do velké míry podporovaného lineárním střídáním scén hraných živě se scénami stínoherními.

Podobně obsáhlou diskuzi vyvolala i pohádka O červené Karkulce (Říše loutek, Kroměříž). Největším tématem zde byla otázka manipulace s dětským publikem. Někteří oceňovali, jak se děti bavily a (i přes jistou kýčovitost) by si bývali přáli být dětmi, aby mohli též volat, co všechno dát babičce do košíčku. Jiným naopak vadila davová manipulace s dětmi, nucená úklona holčičky se zdála být daleko za hranicí vkusu a zmíněn byl i Strýček Jedlička. Přitom by podle všeho stačilo tak málo. Mirka Vydrová vysvětlovala, že největším problémem (a kritériem rozlišujícím klauniádu od manipulativní estrády) je pouze motivace klaunů. Ti by neměli děti pouze vyzvat k nějaké činnosti, ale strhnout je tím, že sami chtějí to či ono udělat, ale nevědí jak nebo jsou smutní, šťastní, atd. Související otázkou, která se taktéž opakovaně vracela, bylo, do jaké míry se hrála Karkulka a do jaké míry šlo o pouhé hraní si s dětmi. Nina Malíková zdůraznila, že klaunství je již v samotném textu, který byl vícekrát úspěšně inscenován jako „hraní si na Karkulku“, avšak příběh pohádky se vždy podařilo udržet, zatímco tady se Karkulka hrála pouze poslední čtvrtinu z tří čtvrté hodiny dlouhého představení. Možná by stálo za to ubrat na množství klauniád, ale propracovat je co do kvality a rovnoměrněji rozmístit v ději (cestou do lesa prý již i děti volaly, že chtějí, aby Karkulka už konečně potkala vlka). Také některým přišlo líto, že se vytratil hezký motiv, že Karkulka neví, jak se jmenuje, co má dělat či za kým jít. Přesto největší úspěch sklídilo prohlášení Mirky Vydrové, že „kdybyste hráli dva strýčky, co mají rádi Karkulku, tak by to bylo skoro lepší“.

Zaznamenal žák.

Diskuzní momentka

str.

HODNOCENÍ KRAJSKÝCH POROT

TYAN DÝŠINÁ, VES TOUŠKOV
Komediant boží

Dva herci rozdílného temperamentu a naturelu se rozhodli vyprávět příběh Františka s Assisi. Před i po prozření. Vycházejí volně, leč hojně z textu Daria Fo. Přijíždějí jako komedianti, kteří postaví z dřevěné káry scénu a začnou hrát. Jak František pomáhal strhávat křesťanské zvonice, až jednou sám vlétl do zvonu a pak se změnil, všem se zdálo, že se zbláznil. A po lýtých bojích i mejdanech náhle měl chuť opravovat chrámy Páně a pak i církev. Ta neměla zprvu pochopení pro jeho chuť k chudobě a objímání malomocných a lásce ke zvířatům, třeba i vlkům, ale pak, se stoupající Františkovou popularitou, začala být nakloněna k lecčemu, třeba i uznat jeho asketický řád. Tam příběh končí. Zatím.

Akteři se snaží vyprávět příběh svatého lehce jarmareční metodou, přitom ale hlouběji pracují s vnitřním světem hlavní postavy, i s dobou Františka z Assisi a s tím, jak na něj pohlížel tehdejší svět. Příběh člověka, který se z dostatku až přebytku a arogance obrací k přijetí askeze, k pokoře a ke službě všemu živému, k lásce ke všemu. Inscenace je rozpracovaná, v pokročilé fázi, ale inscenátoři zatím teprve kráčí tvorbou k tématu, ještě nemají za sebou závěrečný boj.

Proto ani žánr jasný není: Jarmareční moralistní improvizací divadlo? Hraje se činoherně i krásnými loutkami a mnohoúčelovou scénou, která se zatím ovšem trochu vzpírá, herci si ji zkoušením potřebují více ochočit. Loutky jsou totemové (František posláním, které si stanovuje, neustále roste), dále marionety, plošné loutky, masky ... různorodé typy loutek odpovídají jejich obsazení a významu v příběhu. Krásná je maska papeže, tělo představuje paraván, ovšem problematické jsou dlouhé ruce: tyče s pařáty na konci. Není poznat, zda chce papež obejmout či hrozit či rozsápat, ruce se převážně bezradně komíhají. Jinak porota loutky velmi ocenila po výtvarné stránce: přesně vybraná větvička pro očásek vlka, suk ve dřevě jako ústa mnicha, relaxační ptáci... Scéna příliš nová, komedianti by přijeli s otřískanější károu, to zřejmě bude divadlo teprve řešit.

Výtvarně je inscenace asi ze všech viděných na letošním Pimprlení nejvyspělejší. Co se týče písni, ty Roman Černík, zdatný improvizátor, raději převypráví, což není na škodu, někdy to působí dokonce zajímavěji a vtipněji. Zatím je nevyvážená energie mezi oběma herci – razantnější a zkušenější Černík si poradil s nedostatky improvizací, stylově přesně určený Petr Brůček, introvertní a střídmejší František, více váhal a někdy se i trochu vzdával. Problém je s koncem, který nakonec moc nebyl. K němu musí inscenátoři ještě dojít.

Je třeba inscenaci dotáhnout do konce. Ujasnit si, o čem přesně chce Tyan hrát a zkoušením

se dobrat k větší suverenitě v textu a přesnosti v práci se scénou a loutkami. Už v nynější fázi je ale inscenace zajímavá a inspirativní. Proto získala nominaci na LCH.

Petra Kosová

DIVADELNÍ SOUBOR TATE IYUMNI, KONDOR – ČTRNÁCTKA Hluboko v lese

Mirek Hartmann: Na klasické pohádce Perníkové chaloupky se soubor pokusil o „divadelní automat“, což byl nakonec nejsilnější prvek inscenace.

Divák postupně určuje pomocí žlutých a červených karet, která z dívek se nastěhuje do domku coby macecha, co se stane s drobkou chleba, sypanými na pěšinu, za kterým motýlem se mají Jeniček a Mařenka vydat, zda ježibabu strčit do pece... Pokud diváci zvolí „špatnou“ variantu, je možné se vrátit o krok zpět a chybu napravit.

– Představení zatím působí poněkud nedotažené, nejen ve výtvarné složce.

– Hráno ve scéně „lepolela“ zatím prozatímními loutkami, plošnými a marionetkami, vypůjčenými z jiných inscenací tohoto souboru. Odkryté vedení, činoherní plán je výrazný díky příjemně přirozenému projevu při komunikaci s divákem.

– Vlastně si ani neuvědomuji, jak to bylo s hudebním plánem. Jeden člověk za paravánem ozvučoval, ale jak? Z nahrávky? Nevím.

– V dosavadní produkci souboru se jedná o drobnější dílko, a jak je výše zmíněno, ne zcela dotažené. Ale vzhledem ke zkušenostem s pilí souboru lze předpokládat, že na něm ještě výrazně zapracují. Byla by škoda nechat zapadnout nápad s „divadlo-automatem“ a tím s živým kontaktem s divákem.

Irena Marečková: Kartóny malých dekorací, sklápané jako listy, které pak v dalším obraze tvoří podlahu loutkám, jsou precizně technologicky zpracované. Výtvarným rukopisem je to jiná podoba historického rodinného divadla nebo realisticky ilustrovaných pohádkových knih. Tento kontrast popisného výtvarna a crazy zápletek podivuhodně rozehrané fabule je citlivě zvolený a sám o sobě přináší jemnou ironii a požitek z absurdnosti následujících situací. Používáno bylo i barevného svícení nesvědčícího čitelnosti scény, ale tito zkušenější inscenátoři jsou si problému vědomi.

MALÉ DVĚ, TUŠ F. A. ŠPORKA JAROMĚŘ František Hrubín: Pohádka o veliké řepě

Dvě děvčata hrají Hrubínovu veršovanou pohádku nad paravánem a částečně ve dvou menších v paravánu umístěných prostorech, které se

objeví po odhrnutí závěsu. Hrají maňásky a také loutkami zespodu ovládanými drátem. Upoutá úvodní etuda, kdy se havran snaží spolknout žízalu a praští se přitom do hlavy, ale pak už přichází dědeček a pilně seje a stará se o pole, až pak doma nedá najíst babičce a vnučce, které mu nepomohly. Práce s reálnými rekvizitami – kastrolem a vařečkou – odpovídají zvolenému druhu loutek, ale trochu postrádáme zvukový doprovod, který je tomuto druhu loutek také vlastní. Pak najednou vyrostle velká látková řepa (v podstatě tvarovaný polštář). Když už jsme si zvykli na její velikost, objeví se nikoliv loutky v původní velikosti, ale zmenšené, jenže pro tuto proměnu není reálný důvod a bylo by účinnější soustředit se spíše na postupný růst řepy než na výměnu loutek, protože s těmi drobnými se hůře naplňuje situace tahání řepy. Snaha naplnit veršovaný text akcí je ale poměrně zdařilá, jen by ještě chtělo zapracovat na lepším fázování jednotlivých situací a v některých situacích na výraznějších pointách. Vzhledem k tomu, že soubory, které vede Jarka Holasová, na inscenacích pracují průběžně a snaží se je podle připomínek dotáhnout, předpokládáme, že se tak stane i v tomto případě a dočkáme se ještě působivějšího výsledku.

Alena Exnarová

SPOLEK TŘEBOŇSKÉHO LOUTKOVÉHO DIVADLA Perníková chaloupka

Představení je určeno nejmenším, ale svou životností dovede potěšit i dospělé.

Soubor jednoduchou, obecně známou pohádkou oživil temperamentním loutkoherectvím, především postav Jenička a Mařenky. Loutky jsou vedeny odkrytě, postava Ježibaby je hrána činoherně.

Soubor se nesnaží o žádné mimořádné inovativní inscenační a dramaturgické postupy. Jde mu především o vytvoření dobrého a vkusného představení pro děti.

Základem scény jsou dvojce štafle, na kterých a kolem kterých soubor hraje marionetami. Vlastní scéna se skládá z výtvarně poněkud nesourodých částí. (Klasické kulisy z různých dob a období je možno jistě spojit, ale měl by v tom být vidět výtvarný záměr. Na velké textilií – z dnešní doby – barevně splývají některé loutky.)

Až na dlouhou scénu Ježibaby při vaření, bylo představení Perníková chaloupka nejživější, nejsvěžejší a nejloutkovější představení přehlídky. Práce loutkoherců s marionetami Jenička a Mařenky byla velmi dobrá. Protože soubor plánuje svá vystoupení i do exteriéru, vycházeli loutkáři s loutkami při honičkách i do hlediště. V exteriéru by to jistě bylo přirozenější. Porota zdůraznila, že by měl soubor zapracovat na dosud nejednotné scénografii. Navrhla také souboru, aby se zamyslel nad příběhem sympatické loutky kocoura. Nebylo přesně poznat, zda Ježibabě slouží dobrovolně, či z donucení a z jakého důvodu ji opouští. Kocour je sice v představení vedlejší role, ale i on by měl mít svůj vývoj.

Josef Brůček

DIVADLO DNO A ŠAVGOČ

Hospodin aneb Kdopak by se boha bar

Inscenace Hospodin, aneb... patřila k vrcholným zážitkům na hradeckém festivalu Audimafor a bez diskuze byla nejlepší inscenací krajského festivalu loutkářů. S humorem nejen slovním, ale i výtvarným a muzikantským převypráví několik biblických příběhů tak, že diváky velmi potěší a věřící neurazí. Myslím, že Hospodin se jako Tvůrce tenkrát bez smyslu pro humor taky neobešel.

Dva herci, herečka, harmonika, maličké loutky, předměty vyskytující se v hospodě, která zároveň tvoří rámec představení, včetně překvapivého obsluhujícího personálu a náhodných, nic netušících hostů, kteří nechťně vstupují do hry – to vše nás plně zaujme. Komedialní a přesné herectví všech, spojené s moudrostí biblických příběhů a znásobené neobyčejným smyslem pro animační detail, brzy smaže pomyslnou čáru mezi jevištěm a hledištěm, které se povětšinou náramně baví.

Ale ono to ovšem není jen samé veselo. Ozývají se tóny dříve skryté. Například Noemův příběh nenahlíží režie jen tradičně jako skutek, který zachránil tvorstvo pro Zemi, ale dívá se na stavbu archy i z úhlu pohledu toho, kdo se nevešel, a je tudíž odsouzen k nebytí.

Zkrátka Jiří Jelínek, coby muž č. 1 souboru DNO, vytvořil se dvěma přáteli z Brna zvanými Šavgoč mimořádně harmonickou a zároveň melodickou trojici.

Karel Šefrna

REFLEXE

Loutkáři, kam utéct před zimou?

Letošní léto spíš připomíná konec podzimu, ale i na to je Chrudim připravená. Mezi divadelními sousty se dá ukusovat i ze stříbrného plátna! Loutkové filmy v místním kině opravdu stojí za pozornost a pár kroků navíc. Jenom těžko se hledá lépe relaxující loutkář než ten povalující se na pérech červených a pruhovaných gaučů. Rozumějte, ke geniálním loutko-filmovým lahůdkám

se totiž můžete ještě geniálněji rozvalit do úplně nejlepších gaučů. Včerejší westerny a dnešní Švejkovy nehody byly velmi příjemnou, lehkou a hravou odpolední svačinkou.

Zajít se dá, pokud jste milovníky dobrých čajů a vodních dýmek, do čajovny Luna. Senzační a příjemná obsluha, která navíc pouští muziku, která je přesně podle mého gusta (dneska nás těšila Zuzana Navarová), by neměla zůstat bez pochvaly. Prostě orientální pohodička na poobědové hodinky.

Ondřej Duspiva

Aktualita labyrintu

Fascinace labyrinty trvá od jeho vynalezení ve starověku až dodnes. Ariadnu třeba počínaje, Jorge Luis Borgesem třeba konče. V okcidentální tradici se setkáváme se třemi základními modely. První je ten, do kterého se rozhodneme vstoupit, pak v něm porazíme stvůru a nalezneme cestu ven – a to za pomoci nitě, Boha či jiného pomocníka, který překonává a spojuje mikrokosmos uvězněného s makrokosmem labyrintu, třeba světa. Tento model patří k antice, novoplatónské mystice, ale taky k J. A. Komenskému, křesťanství a všem náboženstvím ovlivněných naukám.

Druhý model můžeme nazvat jako moderní, nebo chcete-li existencialistický. Do bludiště vcházíme a zjišťujeme že cesta ven nevede a že pomocník, který by nám ji ukázal, nejen že neexistuje, ale je absurdní jej stejně jako cestu ven hledat. Sartrův Člověk, který zjišťuje že jediným bohem je on sám a na něm že leží břemeno jeho vykoupení, je výrazem takového druhu přemýšlení.

Posledním modelem je ten, který můžeme nazvat jako pozdně moderní (abychom se vyhnuli zatížení, které s sebou nese slovo „postmoderní“). Ten nám říká, že do labyrintu si cestu nevolíme, ale že jsme do něj okamžikem narození vrženi, nikoliv jako zbožštění lidé (jako u Sartra), ale spíše jako jakési pobyty, loutky, které jsou navázány na tisíce subtilních vláken, které se rozbíhají po nekonečných chodbách a utkávají jemně předivo naší existence. V takové situaci je hledání cesty nebo konce labyrintu nikoliv absurdní, ale prostě zbytečné – za labyrintem totiž není východ, ale další labyrint. Za textem je další text, za sítí další síť, za maskou nikoliv tvář, ale další maska. A různé brýle nám nenasazuje mámení smyslového světa, to je iluze, stejně jako to, že jsme schopni si je sundat.

Který z těchto modelů je aktuálnější? Který z těchto modelů je aktuálnější pro loutkové divadlo? A není požadavek aktuálnosti spíše výrazem ztracence ve splecích chodbách bloudivosti?

Chrudí Martin Švantner

Nenechte si ujít

Loutkářská představení, alespoň na této přehlídce, mají tu výhodu, že netrvají déle než hodinu, spíš naopak. Mezi jednotlivými bloky vystoupení se tedy dá stihnout oběd či návštěva muzea nebo obojí. To se v neděli podařilo mně. Oběd popisovat nemusím, ale návštěva Regionálního muzea mi udělala radost a o tu se podělit musím. Najdete zde, kromě jiného, zajímavou výstavu „Slavné vily Pardubického kraje“, ale i stálou expozici „Mozaiku z dějin regionu“. Právě ta mne překvapila svým zpracováním. Pro osvětlení si vypůjčím popis ze

stránek zmíněného muzea: Během prohlídky prochází návštěvník temným koridorem, ve kterém postupně objevuje 12 prostorových scén. Jejich prostřednictvím se přenesou přímo do víru událostí, které ovlivnily historii města i chrudimského regionu. Ano, přesně tak to je, a ten, kdo expozici vytvořil, se trefil do mé hravé a loutkářské povahy, protože využívá krásné metody, jak expozici ozvláštňit. Prostě tohle muzeum mě bavilo.

A vy, pokud jste Regionální muzeum ještě nenavštívili, si udělejte čas. Je to vhodné i pro děti.

Melichar

SEMINÁŘE

A jako animace

Již dlouho se mi nestalo, že bych vstoupil do tak tichého semináře. Až jsem zapochyboval, zda animátoři neutekli z jim přidělené místnosti. Ale byli tam. Polohlasem se bavili, rozmístění po malých skupinkách okolo tiše vrnících počítačů. Jak poznamenává lektor Bohumír Novák: „Samotná animace je jen malé procento z veškeré práce na animovaném filmu. Nejvíce času zabere post-produkce.“ A té jsem právě svědkem. V rohu dodělává poslední skupinka ještě nějaké fotky, přemýšlí, jak nejméně podobně napodobit pohyb sbírání papíru ze stolu a pak v natáčecím zápalu loutce ulomí ruku. Naštěstí je tu i vteřinové lepidlo. Další skupinka skládá fotky do počítače a rozanimovává svůj krátký filmeček. Jiní zas doladují barvy nebo vkládají závěrečné titulky – skutečně bylo na co koukat, hraje se s klasickými dětskými loutkami, ale i s plastelínovými figurkami, co filmeček, to unikát. V rozích místnosti ještě možno spatřit zbytky po natáčení, plastelínové fleky, stativy, loutky visící na neviditelných rybářských vlascích... Ještě než odejdu, nakouknu do učebny, kde se nahrávají ruchy. Skončil jeden tým s poznámkou, že nahrávat cello na mikrofon v notebooku nemá smysl, a nastoupil tým druhý, ti se zas oba shrblí nad mikrofonem a začnou napodobovat fičení větru. Krásný to pohled!

žák

Seminář S (Scénografický seminář pro výtvarníky a režiséry)

Do učebny semináře S vcházím ve chvíli, kdy se Irenci prý nedaří. Právě zažehluje igelitové pytlíky... Raději se na nic neptám, abych nepotvrdila svou výtvarnou neznalost, a pouze se tvářím soucitně. Seminaristé sedí kolem stolů, vášnivě lepi, řežou, stříhají a potichu diskutují nebo mlčí. Irenka se mě hned ujímá a vysvětluje mi, že se nyní nacházejí ve fázi, kdy se vyrábí a připravují makety a celkové koncepce příběhu O rybáři a jeho ženě. Ten Irenka poslala v několika úpravách svým devíti frekventantům již před začátkem festivalu. Všichni tedy věděli, do čeho jdou, a první setkání bylo ve znamení diskuze nad uvedenými texty. Nejprve uvažo-

vali nad scénografií samotnou. Ta je přece hrou objektů, vypráví příběh, je myšlenkou, a proto jde ruku v ruce s režii, dramaturgií, hudbou...

Dále pokračovali rozbořením textů. Důležitou roli v příběhu hraje narušená rovnováha. Bylo tedy nutné se zamyslet nad tímto pojmem a vymyslet, jak jej vyjádřit. Kromě nerovnováhy jsou podstatnými motivy i absurdita a koloběh lidské hlouposti. Po ujasnění témat si seminaristé pojmenovali prostor, ve kterém by případné realizace jejich návrhů proběhla. Je to Velká scéna DKP.

Seminaristé se rozdělili na malé skupinky (případně zůstali sami) a pustili se do práce. Měli v zásadě volnou ruku, ale Irena zde fungovala (a funguje) jako režisér. Koriguje je, hlídá významy, klade otázky. Je to do určité míry nezúčastněné oko, které je schopno pozorovat, zda se skupinky příliš neobírají detaily a zda se drží hlavní myšlenky díla. To je v podstatě i základní princip celého semináře. Nezapomínají se reálnou podobou jejich scén. To by je zpomalovalo a vzhledem k nedostatku času i příliš zdrželo.

Frekventanti pracují na maketách scén (ty promýšlí do maximálních detailů) a následně na schopnosti prezentovat své myšlenky.

Seminaristé nyní pracují na pohybech scény „vzhledem k ději“. Definují klíčové obrazy a fázování, hrají si s maketami, fotí je a písemně dokumentují režijně-výtvarnou ideu. Nedrží se úzce příběhu, jde jim především o myšlenku a sdílnost. Irena považuje diváka za partnera – což znamená, že není nutné mu předkládat ilustrace bez fantazie. Díky za to!

PET

Ze Semináře V (rodiče s dětmi)

„Ponorkové Desatero“ (pravidla pro úspěšnou ponorku)

1. Vše co není zakázáno, je dovoleno.
2. Neběháme po ponorce, nedupat.
3. Čistit obuv.
4. Nevstupovat za jízdy, voda není vzduch.
5. Spánek se povoluje výhradně v noci – noc je, když se zachce.
6. Kdo před ponořením nezavře poklop, vytírá!!!
7. Čert nikdy nespí.

(Pozn. red.: Pátý den, ponorka už se blíží, desatero v sedmi bodech se může hodit.)

Seminář Z

Začátek bylo klasické rozdýchání, které je opravdu velmi důležité. Nasledovala představa, že jdeme po cestě v horách a máme vydávat zvuk, který to v nás vyvolává. Dále jsme se vcítili do pocitu právě pláně. U té si každý svou fantazií něco představoval. Potom jsme šli ven, kde si každý našel své místo a vytvořil z toho určité

té zvuky, které jsme si v kruhu předávali. Nakonec zase společně ná píseň!

Hlodavci, s. r. o.

Seminář B

Ze slohu žáka semináře B: Dnes jsme se ocitli ve světě rozkvetlých polí, barevného ovoce a hodných lidí. Chudáci Romeo a Julie zase

zemřeli, vlak šťastně dojel do cíle a bezdomovec z trhu dostal chleba. Cink!

Agenti NaBarveno

se na co těšit. Hanička nám otevřela další dveře do barevného světa.

Agent Trpělívý

Dneska jsme se do barev ponořili ještě mnohem víc než včera. S pouhými pár čárami jsme sestavili příběhy o tom, jak mohla vzniknout duha. A pak už se jen pilovalo, trénovalo... Ještě nás čeká spousta práce, ale máte

str.

14

Úterní chvilka poezie

Petr Nikl
ZÁ HÁ DKY

Vlazí plazi schází
po posvátných svazích,

rosou třou se nazí,
vržou v dlouhých tazích.

Lesklé kresby křísí,
srázy cítí přízí,

dřív než sykneš – mizí,
zůstávají vizí...

Zvolna se ztrácí,
p o m a l u p l a v o u
p o m a l í p t á c i
s p o m a l o u h l a v o u.

Ovce spásly pole s jetelem.
Ovčáci ostříhali ovce.
Holiči oholili vousy ovčákům.
Vši se pustily do holičů.
Holiči se vyholili do hola,
lehli si na jetelové pole a čekali,
až to všechno zase doroste.

Opět si můžete jeden z textů vybrat a libovolným způsobem ho ztvárnit u okna redakce. Věrejší první pokus deklamačně-ilustrativní trojice byl zaznamenán a odměněn.

Kapka.
Stála.
Kapka stála, náhle skápla.
Skápla,
cákla,
z mála plátna smázla blázna.
Stál tam z rána.
Vatra vzplála.
Konec blázna.

Konec nebyl, smál se Emil.
Ráno mrak se z nebe nelil.
Emil velil, mrak se dělil,
děšť pak nebyl. No ten Emil!

Loutky v slunci
s jasem v oku,
láskou v srdci,
v tanci toku,
bok po boku,
jak v amoku
k čtvrtku ladně jako víly,
dávající radosti,
pohádkami protančily.
Ave mízo, mladosti!

-luška-

ARTAMA

Amatérská scéna v novém

Tištěná verze s novým obsahem, v novém designu, ovšem za starou cenu, vychází pravidelně koncem každého sudého měsíce a přináší široké spektrum informací, reflexí, zajímavostí a inspirací nejen pro amatérské divadelníky.

Objednat si ji můžete i vy, předplatné na rok stojí 360 Kč. Stačí napsat vaši adresu na e-mail drtinam@gmail.com. Více informací na internetových stránkách, které také zaznamenaly podstatnou změnu. Okamžitě reflektují dění na většině přehlídek i v souborech.

Můžete na ně přispívat i vy a úplně bez registrace, nebo si nechat posílat každý týden souhrn vydaných

zpráv a akcí do vašeho e-mailu. Propagujte tak práci svého souboru, pozvěte diváky na svá představení, stáhněte si propozice přehlídek a festivalů, prolistujte starší čísla AS v elektronické podobě, diskutujte, doporučujte.

Internetová adresa je www.amaterskascena.cz.

Michal Drtina

Chcete se vyjádřit k podobě časopisu Amatérská scéna?

V tom případě vás zveme na veřejnou debatu s redakcí časopisu, která se uskuteční v rámci 81. Jiráskova Hronova v sobotu 6. srpna 2011. Těšíme se na setkání s vámi.

-md-

15

str.

Seminář T

Heuréka! Vivat! Lehce statický seminář se rozjel a roztočil do pořádných otáček. Idea zvládnout 16 představení za dva dny se zdála být snem utopeným v Říši utopie a HLE?!? Od rána se shánělo, stříhalo, šilo, REŽÍROVALO, zvučilo... Pravda, stříkala voda, padaly hlavy, trhaly se končetiny a krev crčela až ke stro-

pu, ale přesto (nebo právě proto) se v samých počátcích odpoledne podařilo zahrát si v podstatě všechna představení a To je Tedy Triumfální paráTa.

Trochu Trhlý Trouba

Seminář R

Drzost pozdních příchodů... Zima uvnitř brambory... Fialový

prsty... Hlavy spadané na zem... Krokety, hranolky, bramboráky... Hlad... Postižené, drsné, roztomilé marionety...

Agent D.K.F.B

Seminář A

Dnes jsme všichni pracovali na konečném výsledku animací.

Dabuje se, stříhá a ukládá v konečných podobách.

Agent Myš

Seminář S

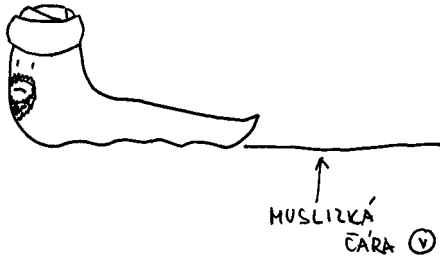
Přecházíme od tvorby maket maket k vytváření maket. Se zlatou rybkou čarujeme rybáře, větší a větší paláce. A to vše v měřítku 1:10.

Agent Jakub

NEČO NA HRANI

Lezou tři slimáci po silnici a v tom jeden slimák vybuchne. Rozstříkne se na všechny strany. První slimák se otočí a vykřikne: „HA! MUSLIMÁK!!!“

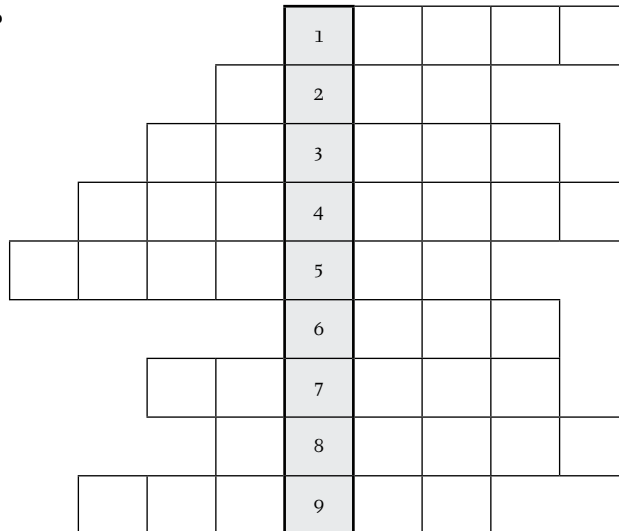
V v kroužku

Poznej, kde to je, a přijď za námi do redakce.

Postava commedie dell'arte?

1. Bible
2. Jedno z ročních období
3. Bývalý
4. Moliérův svatoušek?
5. Příjmení autora Cyrana z Bergeracu
6. Fialový odstín
7. Věštec
8. Zvláštnost
9. Den v týdnu

Úspěšní řešitelé
ze 4. července:

Romana Hlubučková
Majda Polehňová
Martin Švantner
Verča Filčíková
Míla Plešáková
Alena Telenská

str.

16

